

Nova ortopedska operacija v KC

Prvič Fassier-Duvalov poseg

Boštjan Baebler je skupaj z izumiteljem metode pomagal deklici z dedno boleznijo

Ljubljana – »Dobro sem. Veš, so me operirali. Na tej nogi. Nič me ne boli,« je včeraj na otroškem oddelku ortopedske klinike ljubljanskega Kliničnega centra neutrudno čebljala nekaj manj kot štiri leta in pol stara deklica in kazala na desno nogo v mavcu. Dva dni po posegu, v katerem so prvič pri nas uporabili novo metodo s Fassier-Duvalovimi vijaki, da so deklici poravnali deformirane kosti, je mala pacientka izredno živahna. Njena mamica upa, da bodo že naslednji teden enak poseg lahko opravili še na drugi nogi.

Prim. **Boštjan Baebler**, specialist ortoped, ki je pri nas uvedel to metodo oziroma jo s svojim timom v torek na ortopedski kliniki tudi uspešno izvedel, je nadvse zadovoljen, da je splet okoliščin pripomogel, da je lahko pri operaciji v Ljubljani sodeloval tudi izumitelj metode, dr. Francois Fassier.

Dekličini starši so za metodo izvedeli pred dvema letoma, ko so jo Kanadčani začeli izvajati – v Evropi pa je, razen na dveh lokacijah poskusno, še ne izvajajo. Dr. Baebler se je z novostjo seznanil na kongresih in skupna prizadevanja so obrodila uspeh. Teleskopsko palčko oziroma vijak so na kliniki dobili pred dvema tednoma, dr. Fassier je sporočil, da se v Ljubljani lahko ustavi na poti na kongres v Romunijo – in metoda je zdaj uspešno uvedena tudi v Sloveniji.

Gre za prirojeno oziroma dedno bolezen, pri kateri je zaradi sprememb v kostni strukturi povečana lomljivost kosti. Obstaja več stopenj te bolezni, pri najtežji obliki se otroci z zlomi že rodijo, do zlomov prihaja pogosto tudi kasneje, ti pa lahko povzročijo tudi invalidnost, vsekakor pa močno vplivajo na kakovost življenja. Otrok s to boleznijo ni veliko, približno en od 50.000 se rodi s temi težavam; dva odstotka (z najtežjo obliko bolezni) pa jih umre do drugega leta.

Kako medicina lahko pomaga otrokom, ki zaradi povečane lomljivosti kosti takšno poškodbo utrpijo večkrat na leto? »Sprva se je medicina ukvarjala predvsem s kirurškim delom, s preprečevanjem posledic zlomov. Otroka so imobilizirali, kost se je zrasla. A postopoma je zaradi pogostih zlomov vendarle prišlo do deformacije kosti. Kost je po-

stala krajša, manj gibljiva ...« pojasnjuje prim. Boštjan Baebler. Načini zdravljenja so različni. Eden od novejših je rezultat kirurških dognanj – v obliki žebļa, sestavljenega iz dveh koncev, kot teleskopska palica; eno je mogoče vstaviti v drugo, nato se raztegujeta, kar je za otroke, ki rastejo, dobra rešitev. A kot razlaga prim. Baebler, je težava v tem, ker je poseg zelo zahteven. Pri operaciji je namreč treba »odpreti« koleno in kolk, kar pomeni, da bi bila ravnokar operirana deklica, če bi ji vstavili »staro« različico opore, dosti manj gibljiva, saj bi bil mavec, s katerim bi jo zaščitili, dosti večji in okornejši.

K sreči pa je direktor kirurškega oddelka otroške bolnišnice Shriners iz Montreala dr. Fassier iznašel nov postopek, v katerem je namesto prej omenjene palčke (v obliki črke T) uporabljena takšna, ki ima na koncu navoj – in s katero kirurgu ni treba »iti« skozi koleno. Prim. Baebler je (po približno 20 posegih s tako imenovanimi T palčkami oziroma žebļi) torej pri deklici, ki je sicer lahko hodila, a je imela na leto približno dva do tri zlome, ni pa bila še operirana, z ekipo poseg uspešno opravil. Povedal nam je, da je deklica en zlom imela že ob rojstvu, od šestih mesecev dalje pa je dobivala zdravlilo, ki se sicer uporablja tudi za zdravljenje osteoporoze. To zdravlilo zviša kostno gostoto, kosti postanejo bolj stabilne in število zlomov se zmanjša. Na Pediatrični kliniki v Ljubljani s tovrstnim zdravljenjem zdaj pomagajo 12 otrokom. In s skupnimi močmi, s sodelovanjem različnih strok, vpetih v zdravljenje teh otrok, lahko danes medicina zanje resnično naredi veliko.

Diana Zajec